เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

หนังสือ

จุมพล สวัสดิยากร. หลักและวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ. 2520

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. หลักและวิธีวิจัยในจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร. 2519

นิภา มนุญปิจุ. วสันต์ ศิลปสุวรรณ และเฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. การศึกษาเฉพาะกรณีเรื่องอุบัติเหตุในโรงเรียนประถมศึกษาปี 2521-2522. คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. 2522

ปัญญา สมบรูณ์ศิลป์. "บทบาทของสวัสดิศึกษาในการแก้ปัญหาอุบัติภัย" ในการสัมนาระดับชาติเรื่องสวัสดิศึกษาเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี. 2526

ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2526

พัชรา กาญจนารัณย์. "โครงการสวัสดิศึกษาในโรงเรียน" ในเอกสารประกอบการสัมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการปรับปรุงการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาในสถานที่ศึกษา สำนักนายกรัฐมนตรี. 2527

ยุพิน พิพิธกุล. การเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์ 2524

วิจิตร บุณยะโหตระ. สวัสดิศึกษาเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2527.

———. วิทยาศาสตร์ป้องกันอุบัติภัย. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2530.

วิจิตร ภักดีรัตน์. วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนพานิช. 2528

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เรือนอักษร. 2526

วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ์. สื่อการสอนและการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท 2521

สุภาพ วาดเขียน. เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนพานิช. 2525

สุนันท์ ปัทมาคม. "สื่อการสอน" คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2520.

สำเภา วรางกุล. The Process of Communication in Teaching and Learning เอกสาร. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์. (คัดสำเนา). 2517

อุบลรัตน์ เพ็งลถิตย์. จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย. 2530.

บทความ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "สื่อการศึกษา" เอกสารประกอบการสัมนามหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทย์ศาสตร์พยาบาล ระหว่างวันที่ 11-13 มิถุนายน 2523.

นิภา มนุญปิจุ. "การป้องกันอุบัติเหตุสำหรับนักเรียน" วารสารสุขศึกษา 21 (มกราคม - มีนาคม) 2526

นารี กวิตานนท์. "อุบัติเหตุมถตยูหมายเลขหนึ่ง" วารสารเศรษฐกิจและสังคม (มีนาคม - เมษายน). 2528.

ประเสริฐ ลิกชะไชย และฐานันดร สุวรรณรัตน์. "แบบทดสอบความรู้เรื่องกฎจราจรในวัยเด็ก". สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุภัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2528.

ยี่หุบ (นามแฝง) "วีดีโอเราเรียกมันว่า- ก้าวกระโดดของมนุษย์ชาติ" ธุรกิจการเงิน 3 (พฤษภาคม 2525)

วิจิตร บุณยะโหตระ. "อุบัติภัยในเด็ก" สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ. 2525. สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2528 -2529 หน้า 14.

เสถียร เชยประทับ. "การสื่อสาร" นิเทศสาร ปีที่ 8 ฉบับที่ 1. 2523.

"สถิติอุบัติเหตุ". สมุดสถิติรายปี. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2528 -2529 หน้า 14.

อรรณพ เธียรถาวร. "บทบาทของโทรทัศน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและการศึกษา" นิเทศสาร 5 (กุมภาพันธ์ 2520)

เหยื่อ (นามแฝง). อุบัติเหตุบนท้องถนน". วารสารถนนหนทาง. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2. 2531. หน้า 18.

เอกสารอื่น ๆ

"หลักฐานการสำรวจทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 2530.

จริพันธ์ เขมะสุวรรณ. "การใช้ประโยชน์สไลด์เทปเสียงในการสอนสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์. 2518.

จารุลักษณ์ พินพรหมราช. "ทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ที่มีภูมหลังทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนต่างกัน". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์. 2528.

ธาริณี วีระสกุลรัตน์. "การใช้วีดีโอเทปเพื่อการสอนซ่อมเสริมวิชาวิยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่อง รังสีที่มองไม่เห็น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2528.

นงลักษณ์ ศรีสุวรรณ. "ลักษณะของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง. "วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย. 2528.

ประภาพรรณ สิงคเสลิต. "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังสุขนิสัยด้านการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. 2528.

ปาจารีย์ วัชชวัลคุ. "อิทธิพลขององค์ประกอบด้านลักษณะของนักเรียนสภาพแวดล้อมทางบ้านและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527.

ปิญาภรณ์ ชุตังกร. "ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสังคมกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นปีที่ 7 อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2520.

เยาวรัช โพระภัคขาม. รายงานการสัมนาทางวิชาการเกี่ยวกับโครงการศึกษาวิจัยภาวะการเจ็บป่วยและการตายของประชากรในประเทศไทย. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. 2527.

รุ่งรัตน์ ศิริกิจวัฒนา. "ประสิทธิผลของการเผยแพร่ความรู้เรื่องกฎหมายทะเบียนราษฎรแก่ชาวชนบท จังหวัดฉะเชิงเทรา "วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์บัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529.

รุจิรารัตน์ ชูทองรัตน์. "ประสิทธิผลของการให้ความรู้โดยใช้สื่อบุคคลและภาพพลิกต่อการเพิ่มความรู้ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของหญิงที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลศิริราช" วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525.

วชิราภรณ์ เรืองไพบูลย์. "ประสิทธิผลของสื่อในการให้ความรู้เรื่องภูมิกันโรคแก่มารดาหลังคลอด: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลโรงพยาบาลราชวิถี" วิทยานิพนธ์คณะนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์. 2525.

วัฒนา พุ่มเล็ก. "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลของการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2512.

วิศิษฐ์ อ่อนมิตร. "ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางครอบครัวกับผลสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่สอง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525.

สุภักดิ์ วิศวธีรานนท์. "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4" วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529.

ลมพิศ เจียมศักดิ์ศรี. "ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529.

อุทัย บุญประเสริฐ. "สภาพและความต้องการเทคโนโลยีทางทัศนศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2513.

องอาจ จิยะนันท์. "การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ โดยใช้วิธีสอนแบบสาธิตกับวิธีสอนโดยใช้สไลด์มีเสียงประกอบ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร. 2516.

ภาษาต่างประเทศ

Books

Berlo, David K. The process of communication. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc.. 1960.

Broadben. D.E. Perception and Communication. New York : Pergamon Press. Inc. 1958

Bloom. Benjamin S. Taxonomy of Education Objectives. New York : David Mckey Co; Inc. 1967

Campbell. Donald T. & Stanley. Julian C. Experimantal and Quasi-Experimental Designs for Research. Chicago : Aldine Publihing Company. 1970

Edgar Dale. Audio-visual method in Teaching. New York : Helt and Riehart Company. 1957

Good. Carter V. Dictionary of Education. 3d ed. New York : Mcgraw hill book Co. 1973

Meredith. Patrick. learning Remembering and knowing. London : The English University press Ltd. 1961

Rogers. Everett M. Communiction strategies for Family Planning. New York : Free. 1973

Scharmm. wilbur. Man. message and Media: A look at Human Communication. New York : Harper & Row. publishers. 1975.

Shores. Louis. Instructional materials. New York : Ronald press Co., 1960

Articles

Danley Raymon. Roger. "A study of Relationships between Enviromments and student Achievement." Dissertaion Abstrscts International 43 (1983) 396 -A.

Even R. Keilar. "A Deseriptive Approach to Classroom motivation The Journal of Teacher Education Vol. 11 (1960)

Farhat. Shah. "Socio-Psychological Determinants of Academic Achieve ment of Childen in Pakistan." Dissertation Abstrscts International. Vol. 31 No. 12 (1971): -A

Gleave. Peter F. :In Vancover passenger safety starts with the Kinds" Ttaffic Safety. Transportion Divison: Vancover. B.C., Canada May 1979.

Clasman. Naftaly s. and Biniaminov Israel. "Input-output Analysis of school." Review of Education Research. 51 (winter 1981): 509-539.

Jeanne Brossaet Murray. "Use of a Slid tape Program to Increase Identification of Health Behaviors." Dissertation Abstracts. Vol. 36 7 1974.

Who. "The Epidermology in Thailand" Report and paper present at the meeting. Ramathibodee Hospital 2524.

Wrigh. Robert J. and Bean. Andrew G. "The Infleuence of socioeconomic Status on the Predictability of College Performance. "Journal of Educational Measurement. 11 (winter 1974): 277-283.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

เรื่อง ประสิทธิผลของการเผยแพร่ความรู้ เรื่องความปลอดภัยจราจร แก่เด็กนักเรียนชั้นประถม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อนักเรียน .....นามสกุล .....

เรียนอยู่โรงเรียน .....

แขวง .....เขต .....

	สำหรับเจ้าหน้าที่
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน	
โปรดกา เครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ต้องการ และเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนด	1 2 3
1. เพศ 1. หญิง 2. ชาย	4
2. อายุ ..... ขวบ	5 6
3. เรียนอยู่ชั้นประถมปีที่ ...../.....	7
4. คะแนนเฉลี่ยของเทอมที่แล้ว	8 9
5. โรงเรียน 1. รัฐบาล 2. เอกชน	10
ส่วนที่ 2 สภาพทางด้านเศรษฐสังคมของครอบครัวของนักเรียน	
6. สถานภาพการสมรสของบิดามารดา	
1. อยู่ด้วยกัน	
2. หย่าร้าง	11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
7. การศึกษาของบิดา	
1. ระดับประถมศึกษา	
2. ระดับมัธยมศึกษา	
3. ต่ำกว่าปริญญาตรี	
4. ปริญญาตรี	
5. สูงกว่าปริญญาตรี	12
8. การศึกษาของมารดา	
1. ระดับประถมศึกษา	
2. ระดับมัธยมศึกษา	
3. ต่ำกว่าปริญญาตรี	
4. ปริญญาตรี	
5. สูงกว่าปริญญาตรี	13
9. อาชีพของบิดา	
1. เป็นข้าราชการ	
2. ทำงานบริษัท. รัฐวิสาหกิจ	
3. ค้าขาย	
4. รับจ้าง	
5. อื่น ๆ (ระบุ).....	14
10. อาชีพของมารดา	
1. เป็นข้าราชการ	
2. ทำงานบริษัท. รัฐวิสาหกิจ	
3. ค้าขาย	
4. รับจ้าง	
5. อื่น ๆ (ระบุ).....	15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
11. รายได้ของบิดา (ต่อเดือนโดยประมาณ)	
1. ต่ำกว่า 5.000 บาท	
2. 5.001 - 10.000 บาท	
3. สูงกว่า 10.000 บาท	16
12. รายได้ของมารดา (ต่อเดือนโดยประมาณ)	
1. ต่ำกว่า 5.000 บาท	
2. 5.001 - 10.000 บาท	
3. สูงกว่า 10.000 บาท	17
13. บ้านที่อยู่	
1. เป็นของตนเอง	
2. เช่า	
3. อาศัยญาติหรือผู้อื่นอยู่	18
14. บ้านนักเรียนมีรถยนต์ส่วนตัวหรือไม่	
1. มี 2. ไม่มี	19
15. ที่บ้านนักเรียนมีโทรทัศน์หรือไม่	
1. มี 2. ไม่มี	20
16. ที่บ้านนักเรียนมีโทรศัทพ์หรือไม่	
1. มี 2. ไม่มี	21
17. ที่บ้านนักเรียนมีเครื่องปรับอากาศหรือไม่	
1. มี 2. ไม่มี	22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของนักเรียน	
โปรดกาเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ต้องการ	
1. การจราจรมีความสำคัญที่เราจะต้องเรียนรู้เพราะเหตุใด	
1. เพื่อเดินทางถนนได้อย่างปลอดภัย	
2. เพื่อขับรถได้อย่างปลอดภัย	
3. เพื่อใช้รถและใช้ถนนได้อย่างปลอดภัย	
4. เพื่อป้องกันการทำผิดกฎจราจร	23
2. การจราจรหมายความว่าอย่างไร	
1. การใช้ทางของผู้ขับขี่และคนเดินเท้า	
2. การใช้ทางของรถ	
3. การสัญจรไปมา	
4. การจราจรของคนรวมทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ	24
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจราจรได้แก่ใครบ้าง	
1. ตำรวจจราจร	
2. คนขับรถ	
3. คนเดินเท้า	
4. ถูกทุกข้อ	25
4. ทางเท้าหมายถึงอะไร	
1. พื้นที่ทำไว้ให้รถจอด	
2. พื้นที่ทำไว้สำหรับให้คนเดินซึ่งอยู่ข้างทาง	
3. พื้นที่ทำไว้สำหรับให้คนข้ามถนน	
4. พื้นที่ทำไว้สำหรับเดินไปมา	26

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
5. ทางข้ามหมายถึงอะไร	
1. ช่องทางข้าม (ทางม้าลาย)	
2. ละพานลอย	
3. อุโมงค์ทางข้าม	
4. ถูกทุกข้อ	27
6. เครื่องหมายจราจรที่ทาข้างขอบทางเป็นสีขาว - แดง หมายถึงอะไร	
1. ห้ามจอด	
2. ห้ามหยุด	
3. ห้ามแซง	
4. ให้ระวังอันตราย	28
7. เครื่องหมายสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีขาวอยู่ในพื้นวงกลมสีแดงหมายถึงอะไร	
1. ระวัง	
2. ห้ามเข้า	
3. ห้ามหยุด	
4. ห้ามจอด	29
8. เครื่องหมายกากบาทสีแดงบนพื้นน้ำเงินหมายถึงอะไร	
1. บริเวณสี่แยก	
2. ห้ามจอด	
3. ห้ามหยุด	
4. ห้ามเข้า	30
9. เครื่องหมาย รูปคนในสามเหลี่ยม หมายความว่าอย่างไร	
1. ระวังคนข้ามถนน	
2. โรงเรียนระวังเด็ก	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
3. ห้ามคนข้ามถนน	
4. ให้คนข้ามถนน	31
10. สัญญาณไฟแดง หมายถึงอะไร	
1. ให้รถไปได้	
2. ให้รถหยุด	
3. ให้รถเตรียมหยุดหรือไป	
4. ผิดทุกข้อ	32
11. การข้ามถนนในช่องทางข้ามที่ประกอบสัญญาณไฟต้องข้ามเมื่อใด	
1. สัญญาณไฟตุ๊กตาสีแดง	
2. สัญญาไฟตุ๊กตาสีเขียว	
3. ข้ามได้เมื่อไม่มีรถ	
4. สัญญาณไฟตุ๊กตาสีเขียวกระพริบ	33
12. การเดินข้ามถนนที่ปลอดภัยที่สุด ได้แก่ข้อใด	
1. ควรข้ามถนนที่ละพานลอย	
2. ควรข้ามถนนที่ทางม้าลาย	
3. ควรข้ามถนนตรงที่มีสัญญาณไฟแดง	
4. ควรข้ามถนนเมื่อรถว่าง	34
13. การข้ามถนนนอกทางม้าลายเท่าใดที่ถือว่าไม่ผิดกฎหมาย	
1. 1 เมตร	
2. 10 เมตร	
3. 50 เมตร	
4. 100 เมตร	35

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
14. บริเวณข้ามถนนที่ทางข้ามไม่มีทางม้าลาย สะพานลอยและสัญญาไฟควรปฏิบัติอย่างไร	
1. มองขวา	
2. มองซ้าย	
3. มองขวา - มองซ้าย	
4. มองขวา - มองซ้าย และมองขวาอีกครั้ง	36
15. ถนนที่ไม่มีทางเท้าจะต้องเดินให้ชิดฝั่งไหนของถนน	
1. ฝั่งซ้าย	
2. ฝั่งขวา	
3. เดินฝั่งไหนก็ได้	
4. เดินริมถนน	37
16. การข้ามถนนที่อันตรายมากที่สุด	
1. ข้ามถนนตามคนอื่น	
2. ข้ามถนนตามสัญญาณไฟ	
3. ข้ามถนนหน้ารถเมล์ที่จอดให้คนลง	
4. ข้ามถนนบริเวณที่โล่งแจ้งไม่มีอะไรบัง	38
17. การเดินทางในเวลากลางคืนควรใส่เสื้อผ้าสีอะไร	
1. สีขาว	
2. สีแดง	
3. สีเขียว	
4. สีดำ	39
18. รถที่ขับช้าจะต้องขับอย่างไร	
1. ขับชิดด้านซ้ายมากที่สุด	
2. ขับชิดด้านขวามากที่สุด	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
3. ขับในช่องทางของตน	
4. ขับอย่างไรก็ได้	40
19. เมื่อขับรถมาถึงวงเวียนพร้อมกันต้องให้รถคันใดไปก่อน	
1. รถคันที่อยู่ในวงเวียน	
2. รถคันที่อยู่ในวงเวียน	
3. รถคันไหนจะไปก่อนก็ได้	
4. ไปพร้อมกันทั้งสองคันก็ได้ถ้าไม่ชนกัน	41
20. ผู้ทำใบอนุญาตขับขี่รถจักรยาน ต้องมีอายุอย่างน้อยเท่าไร?	
1. 11 ปี	
2. 13 ปี	
3. 15 ปี	
4. 18 ปี	42
21. การขับขี่รถจักรยาน จะบรรทุกคนได้กี่คน	
1. 1 คน	
2. 2 คน	
3. 3 คน	
4. ไม่ได้เลย	43
22. สาเหตุของอุบัติเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้ขับรถคืออะไร	
1. การไม่ได้รับการศึกษา	
2. การขับรถเร็วเกินไป	
3. การขับรถช้าเกินไป	
4. การไม่เคารพกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร	44

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ทัศนคติเกี่ยวกับความรู้ในการปฏิบัติตนตามกฎจราจร

โปรดการเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าของความที่ต้องการ

เด็กมีทัศนคติต่อเรื่องต่อไปนี้อย่างไร	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นอย่างยิ่ง	สำหรับเจ้าหน้าที่
1. จำเป็นต้องมีการสอนเรื่องกฎจราจรแก่เด็กวัยประถม	.....	.....	.....	.....	.....	45
2. บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรสอนเด็กเรื่องความปลอดภัยจราจรที่บ้านด้วย	.....	.....	.....	.....	.....	46
3. ควรจัดให้มีการสอนเรื่องความปลอดภัยจราจรที่โรงเรียนด้วย	.....	.....	.....	.....	.....	47
4. การสอนแบบมีทั้งผู้บรรยายและวีดีโอทำให้เข้าใจเรื่องการปฏิบัติตามกฎจราจรได้ดียิ่งขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....	48
5. การปฏิบัติตามกฎจราจรทุกวันจะช่วยลดปัญหาอุบัติเหตุ	.....	.....	.....	.....	.....	49
6. ความมักง่ายเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ	.....	.....	.....	.....	.....	50
7. การเดินข้ามทางม้าลายหรือสะพานลอยทำให้ปลอดภัยจากการถูกรถชน	.....	.....	.....	.....	.....	51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เด็กมีทัศนคติต่อเรื่องต่อไปนี้อย่างไร	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นอย่างยิ่ง	สำหรับเจ้าหน้าที่
8. การปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรทำให้ปลอดภัยจากการถูกรถชน	.....	.....	.....	.....	.....	52
9. หลังจากการอบรมแล้วท่านสามารถข้ามถนนได้อย่างปลอดภัย	.....	.....	.....	.....	.....	53
10. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำเตือนที่ว่า "ปลอดไว้ก่อน"	.....	.....	.....	.....	.....	54

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเรื่องความปลอดภัยจราจรของ กปอ.

โปรด หน้าข้อความที่ต้องการ และเติมคำในช่องว่างที่กำหนดให้ สำหรับเจ้าหน้าที่

1. การไปอบรมทำให้นักเรียน
   1. ได้รับความรู้เรื่องกฎจราจรเพิ่มขึ้น
   2. ได้รับความสนุกสนาน
   3. ได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน
   4. ไม่ได้อะไรเลย
   5. น่าเบื่อหน่าย — 55

	สำหรับเจ้าหน้าที่
2. นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาที่นำมาอบรมนี้	
1. เหมาะสมดีแล้ว	
2. ควรเพิ่มเนื้อหาอีก	
3. ควรลดเนื้อหาลง	56
3. ภาษาที่ใช้ในการสอนครั้งนี้นักเรียนเข้าใจดีเพียงใด	
1. เข้าใจดี	
2. ยากเกินไปไม่ค่อยเข้าใจ	
3. เข้าใจบางส่วน	57
4. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับวิทยากรผู้บรรยาย	
1. อธิบายได้เข้าใจดี	
2. อธิบายไม่ค่อยเข้าใจ, ไม่ค่อยเข้าใจ	
3. อธิบายไม่รู้เรื่องเลย	58
5. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวีดีโอที่ใช้	
1. ดูแล้วได้ความรู้	
2. สนุกและได้ความรู้	
3. น่าเบื่อหน่ายเสียเวลา	59
6. นักเรียนคิดว่าเวลาที่ใช้ในการบรรยายและปฏิบัติที่สวนจราจร	
1. เหมาะสมดีแล้ว	
2. ควรเพิ่มเวลาอีก	
3. ควรลดเวลาลงอีก	60
7. ถ้ามีการอบรมเพิ่มเติมอีก นักเรียนต้องการไปอบรมอีกหรือไม่	
1. ต้องการ	
2. ไม่ต้องการ	
3. เฉย ๆ	61

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	สำหรับเจ้าหน้าที่
8. นอกจากการอบรมที่สวนจราจรแล้ว นักเรียนยังได้รับความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรของ กปอ. จากสื่ออื่นใดบ้าง	
1. โทรทัศน์	
2. วิทยุ	
3. หนังสือพิมพ์	
4. โปสเตอร์. แผ่นพับ	
5. หนังสือวิชาการ กปอ.	
6. คุณครู	
7. อื่น ๆ (ระบุ).....	62
9. หลังจากการฝึกอบรมแล้วนักเรียนได้นำไปใช้กับชีวิตประจำวันมากน้อยแค่ไหน	
1. ใช้มาก	
2. ใช้น้อย	
3. ไม่ได้ใช้เลย	63
10. นักเรียนได้นำความรู้นี้ไปเผยแพร่หรือสอนใครบ้าง	
1. เพื่อน	
2. ญาติ. พี่น้อง	
3. บิดา มารดา	
4. ครู	
5. อื่น ๆ (ระบุ).....	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

การใช้ทางโดยปลอดภัย

แผนกอบรม กองตำรวจจราจร

<u>เมื่อท่านขับขี่รถทุกชนิด ต้องปฏิบัติอย่างนี้</u>

1. นำไบอนุญาติขับขี่ติดตัวไป ซึ่งเป็นของผู้ขับขี่และถูกต้องตามชนิดและประเภทของรถพร้อมด้วยสำเนาคู่มือจดทะเบียนรถ

2. ขับรถในทางเดินรถด้านซ้าย โดยไม่ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถเว้นแต่

2.1 ด้านซ้ายของทางเดินรถมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร

2.2 ทางเดินรถนั้นเจ้าหน้าที่พนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว

2.3 ทางเดินรถนั้นกว้างไม่ถึง 6 เมตร

3. ถ้าจะเลี้ยวซ้าย ให้ผู้ขับขี่ขับรถทางเดินซ้ายหรือขับรถในช่องเดินทางรถสำหรับรถที่จะเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

4. ถ้าจะเลี้ยวขวา ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางเดินรถด้านขวาของกึ่งกลางของทางเดินรถหรือขับรถในช่องที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวขวาก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

5. ถ้ามาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกันและไม่มีรถอยู่ใน ทางร่วมทางแยกผู้ขับขี่ต้องให้รถที่อยู่ด้านซ้ายของตนผ่านไปก่อนเว้นแต่

6. ก่อนที่จะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ เบารถ หยุดรถ จอดรถ ต้องให้สัญญาณมือหรือไฟสัญญาณก่อนไม่น้อยกว่า 30 เมตร สัญญาณที่ใช้ต้องให้ผู้ขับขี่รถอื่นเห็น ในระยะไม่น้อยกว่า 60 เมตร

7. จอดรถในเวลากลางคืน หรือมีแสงสว่างไม่เพียงพอเห็นได้ในระยะ 150 เมตร ต้องเปิดไฟหรือจุดโคมไฟไว้ที่รถนั้น

<u>อย่าปฏิบัติอย่างนี้</u>

1. ขับรถในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ เช่น เจ็บ ป่วย

2. ขับรถขณะเมาสุราหรือเมาอย่างอื่น

3. ขับรถในลักษณะกีดขวางการจราจร

4. ขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่ บุคคล หรือทรัพย์สิน

5. ขับรถในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้า หรือด้านหลังด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย

6. ขับรถคร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถเว้นแต่ เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถ หรือกลับรถ

7. ขับรถบนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่ รถบากเซ็นสำหรับทารกคนบ่วย หรือคนพิการ

8. ขับรถโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือนร้อนของผู้อื่น

<u>การใช้ทางโดยปลอดภัยสำหรับผู้เดินเท้า</u>

<u>การเดินเท้า</u>

1. ทางเดินรถที่มีทางเท้าจัดไว้เฉพาะให้เดินทางบนทางเท้า และอย่าเดินใกล้ทางเดินรถโดยกันหลังให้รถที่กำลังแล่นมาก ก่อนจะก้าวลงไปในทางเดินรถต้องมอง ขวา - ซ้าย ทั้ง 2 ด้านก่อนเสมอ

2. ทางเดินรถที่ไม่มีทางเท้าให้เดินชิดริมทางขวาของทาง อย่าเดินคู่กันใกล้เรียงเดี่ยวตามกันไป

3. ถ้าจูงเด็ก ให้เด็กเดินด้านใน และจับมือเด็กไว้ให้มั่นเพื่อป้องกันเด็กวิ่งออกไปในทางเดินรถ

4. การเดินในทางที่มือหรือแสดงสว่างไม่เพียงพอ ควรสวมเสื้อผ้าสีขาว และถ้าถือไฟฉายติดมือไปด้วยก็จะปลอดภัยมากขึ้น

5. แถวหรือขบวน ทหาร ตำรวจ ลูกเสือ หรือนักเรียน ที่มีผู้บังคับบัญชาควบคุมเดินเป็นระเบียบ จะเดินไปในทางเดินรถก็ได้ โดยให้ชิดริมทางเดินรถทางด้านขวา หรือด้านซ้าย ตามความจำเป็น

การข้ามทาง

1. ก่อนจะข้ามถนนทุกครั้งต้องหยุดรอบนทางเท้า บนเกาะแบ่งการเดินรถ หรือในเขตปลอดภัย มองขวา - ซ้าย เดินข้ามไปให้แน่ในว่าปลอดภัยต้องมองขวาอีกครั้ง

2. ภายในระยะ 100 เมตร จากทางข้าม (ทางม้าลาย - สะพานลอย) ผู้เดินทางต้องข้ามทางในทางข้าม

3. อย่าข้ามทางโดยออกจากที่กำบังตัว เช่น ออกจากซอยรถที่จอดอยู่หรือท้ายรถประจำทาง

4. การข้ามทางในรถเดินทางเดียว ต้องหยุดดูให้แน่ใจเสียก่อนว่ารถแล่นมาจากทางไหน

5. ทางเดินรถที่มีเกาะกลางต้องข้ามทีละครึ่ง โดยข้ามครั้งแรกแล้วไปพักบนเกาะกลางเสียก่อนแล้วดูให้ปลอดภัยจึงจะข้ามในครึ่งหลังต่อไป

6. ในเวลากลางคืนควรไปข้ามทางตรงที่มีแสงสว่าง ซึ่งมีคนขับรถมองเห็นได้อย่างปลอดภัย

7. คนเดินเท้าที่กำลังเดินในทางข้าม ต้องระวังให้โอกาสแก่คนขับรถ พอที่จะชลอความเร็วและหยุดได้ทัน ก่อนที่จะก้าวลงไปในทางถึง แม้ว่าคนขับรถจะหยุดรถให้ข้าม ก็ต้องข้ามด้วยความระมัดระวังเพราะอาจจะมีผู้ขับรถบ้าบิ่นแซงรถที่หยุดขึ้นมาก็ได้ และการข้ามทางต้องเดินอย่างรวดเร็ว

ทางข้ามที่ควบคุมด้วยไปสัญญาณจราจร

1. คนเดินเท่าที่จะข้ามเดินรถในทางข้ามที่มีไฟสัญญาณจนาจรควบคุมคนเดินเท้า ให้ปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่ปรากฏต่อหน้าคือ

1.1 สัญญาณจราจรไปสีแดง ให้คนเดินเท้าหยุดรออยู่บนทางเท้าบนเกาะแบ่งทางเดินรถหรือในเขตปลอดภัย ถ้าทางใดไม่มีทางเท้า ให้หยุดรอบนไหล่ทางหรือขอบทาง

1.2 สัญญาณจราจรไฟสีเขียว ให้คนเดินเท้าขามทางเดินรถได้

1.3 สัญญาณจราจรไฟสีเขียวกระพริบให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดรอบนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถหรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังเดินข้ามทางเดินรถให้ข้ามโดยเร็ว

2. คนเดินเท่าที่จะข้ามทางเดินรถในทางข้ามที่ทางร่วมทางแยกที่มีสัญญาณจราจรควบคุมการใช้ทาง คนเดินเท้าต้องหยุดรอบทางเท้าจนกว่าสัญญาณจราจาไปสีแดง ให้หยุดรถทางด้านใดของทาง คนเดินเท้าจึงจะข้ามทางเดินรถตามที่รถหยุดนั้น และต้องข้ามทางเดินรถภายในทางข้าม

การขึ้นลงประจำทาง

อย่าขึ้นหรือลงรถประจภทางนอกเขตป้ายหยุดรถประจำทาง การขึ้นหรือลงประจำทางทุกครั้งต้องให้รถประจำทางหยุดนิ่งเสียก่อน เมื่อลงจากรถประจำทางแล้วอย่าด่วนข้ามทางโดยทันที ควรรอให้รถออกไปให้พ้นเสียก่อน จะได้มองเห็นรถอื่นที่แล่นมาได้อย่างชัดเจน

กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 6.10

อัตราความเร็วของรถในเขต. นอกเขต กรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล ข้อ.1 (1)

1. รถโดยสารประจำทาง
2. รถโดยสารไม่ประจำทาง
3. รถโดยสารขนาดเล็ก
4. รถโดยสารส่วนบุคคล (ที่บรรทุกคนโดยสารได้เกิน 7 คน)
5. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน
6. รถบรรทุกประจำทาง
7. รถบรรทุกไม่ประจำทาง
8. รถบรรทุกที่มีน้ำหนักรถรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกเกิน 1.200 กิโลกรัม

เขตให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร นอกเขตให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร (2)

1. รถยนต์สามล้อ
2. รถยนต์ทุกชนิดขณะที่ลากจูงรถพ่วง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. รถยนต์ที่บรรทุกของเกินกำหนดได้โดยชอบ

ในเขตให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 45 กิโลเมตร นอกเขตให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร

(3)

1. รถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ในข้อ (1) หรือข้อ (2) หรือรถจักรยานยนต์

ในเขตให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร นอกเขตให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 90 กิโลเมตร

ข้อ 2. ทางที่มีเครื่องหมายจราจร เขตอันตราย ขับช้า ๆ ให้ลดความเร็วลง และโปรดใช้ความระมัดระวัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การขับขี่โดยปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

<u>การใช้รถจักรยาน</u>

- ควรเลือกให้เหมาะสมกับส่วนสูงของผู้ขี่
- การขับขี่รถจักรยานต้องใบอนุญาตขับขี่ติดตัวเสียค่าธรรมเนียมในการทำใบขับขี่ 1 บาท
- ตรวจรถให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ ถ้าชำรุดเสียหายควรแก้ไข
- ต้องขับชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ. ไหล่ทาง. ทางที่จัดทำ หรือชิดช่องทางเดินรถประจำทาง
- ควรขับขี่รถจักรยานตามกัน
- เมื่อขับขี่รถจักรยานออกจากซอย หรือทางแยกควรมองดูซ้าย-ขวา เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงขับขี่ต่อไปได้
- ในที่มีการจราจรคับคั่ง ควรหยุดรถ แล้วจูงไปเพื่อความปลอดภัยแก่ตนเองและผู้อื่น
- การขับขี่รถจักรยานอย่างประมาทหรือน่าหวาดเสียวอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- อย่าขับขี่รถจักรยานคู่แข่งกันไปกับรถจักรยาน
- รถจักรยานมีไว้เพื่อขับขี่เพียงคนเดียว
- การบรรทุกของควรมีตะกร้าใส่สัมภาระติดไว้หน้ารถ อย่าถือของมือหนึ่ง และจับคันบังคับเพียงมือเดียว
- ห้าม ขับขี่รถจักรยานโดยไม่จับคันบังคับ
- ห้าม เกาะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่
- ปฏิบัติตามกฎจราจร ช่วยลดอุบัติเหตุ
- การขับขี่รถจักรยานในเวลากลางคืน ควรสวมเสื้อผ้าที่มีสีสว่างในความมืด

- และมีโคมไฟสีขาวหน้ารถ ไฟท้ายรถ และวัตถุสะท้อนแสงสีแดง เพราะจะทำให้มองเห็นได้ง่าย

- เมื่อจะเลี้ยวขวาให้ยื่นแขนขวาขึ้นขนานกับพื้น เมื่อจะเลี้ยวซ้ายให้ยื่นแขนซ้ายขึ้นขนานกับพื้น

- การเลี้ยวซ้าย ให้ขับรถชิดทางด้านซ้าย ก่อนจะถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

- การเลี้ยวขวา ให้ขับชิดเข้าช่องทางด้านขวาของแนวกึ่งกลางของทางเดินรถ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร พร้อมกับให้สัญญาน

- ก่อนหยุดรถควรลดความเร็ว โดยยื่นแขนขวาออกไปเสมอระดับไหล่และโบกขึ้นลงหลาย ๆ ครั้งการหยุดรถ ยื่นแขนขวาออกไปยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น

ข้อควรทราบในการขับขี่ในรถยนต์

1. ต้องการใบอนุญาตขับรถยนต์ไปทำไม

การขับขี่รถยนต์บนถนนทางหลวงในประเทศนั้น ไม่ใช่ทุกคนจะมีสิทธิ์ขับได้ ผู้ที่มีสิทธิ์ขับได้นั้นจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเสียก่อน หลักฐานของผู้มีสิทธิ์ได้แก่ใบขับขี่ ซึ่งผู้ต้องการใบอนุญาตดังกล่าว ให้ไปขอที่กรมตำรวจ หรือกรมการขนส่งทางบก ตามประเภทของรถ

ใบอนุญาตจะออกให้กับ ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ในเรื่องความปลอดภัยและกฎจราจร ตลอดจนมีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์พอที่จะขับรถได้อย่างปลอดภัย และสามารถผ่านการสอบข้อเขียน การสอนขับรถที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประชาชนที่ใช้ถนนหลวงจะได้มีความปลอดภัยซึ่งกันและกันมากที่สุด

2. บุคคลใดบ้างมีสิทธิ์ขอใบอนุญาตขับรถ

บุคคลที่มีสิทธิ์ขอใบอนุญาตขับรถ ได้แก่ บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ไม่จำกัดสัญชาติ มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด ให้ไปขอใบอนุญาต ที่ฝ่ายทะเบียนยานพาหนะในจังหวัดนั้น หรือที่สำนักงานขนส่งจังหวัด ในส่วนกลางให้ติดต่อกองทะเบียนกรมตำรวจหรือที่กรมการขนส่งทางบก

3. ชนิดของใบอนุญาตขับรถ

3.1 ใบอนุญาตที่ออกโดยกรมตำรวจมี 9 ชนิด

1. ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ชั่วคราว

2. ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

3. ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

4. ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

5. ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

6. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์

7. ใบอนุญาตขับรถบดถนน

8. ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

9. ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น ๆ นอกจาก 1 ถึง 8

ใบอนุญาตสาธารณะใช้แทนใบอนุญาตส่วนบุคคลได้ในประเภทเดียว

3.2 ใบอนุญาตที่ออกโดยกรมการขนส่งทางบกมี 3 ชนิด คือ

1. ใช้สำหรับรถที่มี น.น รถ และน.นบรรทุก รวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่ง ผู้โดยสารหรือสำหรับขนส่งผู้โดยสาร ไม่เกิน 20 คน

2. ใช้สำหรับรถที่มี น.น รถ และ น.น บรรทุก รวมกันเกินสามพันห้าร้อยละกิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับขนรถส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน

3. ใช้สำหรับผู้ขับรถ ซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถอื่น หรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งของใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น

4. ขั้นตอนการขอใบอนุญาตขับรถ

ผู้ที่ประสงค์จะขับรถ จะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของใบอนุญาต และจะต้องผ่านการทดสอบโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

4.1 ใบอนุญาตของกรมตำรวจ

ระเบียบทั่วไป

1. อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

2. ร่างกายไม่ทุพพลภาพ

3. มีบัตรประชาชน หรือใบต่างด้าว

4. สำเนาทะเบียนบ้าน

5. รูปถ่าย 2 นิ้ว 2 รูป

6. มีความรู้สามารถในการขับรถ และรู้กฎจราจร

กรณีข้างต้น เป็นคุณสมบัติของผู้ทำใบขับขี่รถจักรยานยนต์ และรถส่วนบุคคล สำหรับสาธารณะ จะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ คือ

7. ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อ

8. ไม่ต้องตามข้อห้ามแห่ง พ.ร.บ. รถยนต์

9. ทะเบียนทหาร

10. บัตรเล็ก มีรูปถ่าย 3 นิ้ว สำหรับติดไว้ในรถขณะขับ

11. ต้องได้รับใบอนุญาตขับรถจักรส่วนบุคคลมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

12. อายุครบ 25 ปีบริบูรณ์

<u>การสอบข้อเขียน</u>

ผู้สมัครจะต้องผ่านการสอบข้อเขียน ในเรื่องเครื่องหมายจราจรกฎหมายจราจร และสิ่งควรรู้ในขณะขับรถ โดยไม่ต้องมีการอบรม ผู้สมัครทุกคนต้องทำคะแนนสอบให้ได้ 60% ขึ้นไป

<u>การสอบขับรถ</u>

ผู้สอบผ่านข้อเขียน จะต้องมาสอบภาคปฏิบัติการขับรถยนต์โดยจะต้องสอบผ่านสนามตามที่สอบ ดังนี้

1. การสอบเดินหน้าและถอยหลัง

2. การสอบเทียบทางเท้า

3. การสอบถอยหลังเข้าช่องว่างด้านซ้าย

4. การสอบเดินหน้า ถอยหลัง ทางโค้ง

5. การสอบผ่านทางรถไฟ จะมีสัญญานควบคุมหรือไม่ก็ตาม

7. การสอบความสามารถในการหยุด

8. การสอบหยุดรถบนเชิงลาด หรือบนสะพาน

9. ขับรถตามเครื่องหมายจราจร

ผู้ที่สอบผ่านทุกขั้นตอน ทางการจะออกใบอนุญาตขับรถชั่วคราวให้ มีอายุ 1 ปี ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลอีก 1 ปี หลังจากนั้นจึงสามารถขอใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลตลอดชีพส่วนบุคคลได้

4.2 ใบอนุญาตของกรมการขนส่งทางบก

ผู้ต้องการขอใบอนุญาตขับรถ จากกรมการขนส่งทางบก จะต้องมีเอกสารดังนี้

1. ใบคำขอ
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. ใบรับรองแพทย์
4. บัตรประชาชน
5. รูปถ่าย 2x3 ซม. 6 รูป
6. ใบอนุญาตขับขี่รถจากกรมตำรวจ (ถ้ามี)
7. ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายขนส่งฉบับเดิม (พ.ศ. 2497) หรือใบอนุญาตรถตามกฎหมายฉบับใหม่ (ถ้ามี)
8. เฉพาะผู้ขอใบอนุญาตขับรถบรรทุก ต้องตรวจสอบประวัติพิมพ์ลายนิ้วมือด้วย
9. วุฒิทางการศึกษาที่จบตั้งแต่ ม.6 มศ. 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป (ถ้ามี)

คุณสมบัติทั่วไปจะต้อง

1. มีสัญชาติไทย
2. มีความรู้ความสามารถเพียงพอ
3. ไม่มีร่างกายพิการ
4. ไม่เป็นผู้วิกลจริต
5. ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อ
6. ไม่ติดสุรา ยาเสพติด
7. ไม่เป็นผู้ที่มีใบอนุญาต ประเภท หรือชนิดเดียวกับที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว
8. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ หรือเพิกถอน เว้นแต่พ้นกำหนด 3 ปี แล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9. ไม่เป็นผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกถึงที่สุด หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วเกิน 3 ปี

10. ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุม เพราะมีพฤติการณ์ภัยสังคมหรือเป็นอันธพาล เว้นแต่การได้พ้นจากการควบคุมตัวมาเกิน 1 ปี

<u>การทดสอบสมรรถภาพทางกาย</u>

ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถทุกคนต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ได้แก่ การตรวจสายตาบอดสี การทดสอบปฏิกิริยา การทดสอบประสาทมือการทดสอบสายตาทางลึก และทางกว้าง เมื่อผ่านการทดสอบขั้นตอนแล้ว ก็สามารถทราบผลได้ทันที มีสิทธิ์เข้ารับการอบรมเรียนและทดสอบขับรถต่อไป ผู้ไม่ผ่านการทดสอบมีสิทธิ์ แก้ตัว ตกเช้า แก้ตัวบ่าย ตกบ่ายแก้ตัวรุ่งขึ้น เฉพาะชนิดการทดสอบที่ตกเท่านั้น

<u>การสอบข้อเขียน</u>

ผู้ขอใบอนุญาตทุกคน จะต้องผ่านการสอบข้อเขียนด้วยคะแนนไม่น้อยกว่า 60% โดยข้อเขียนจะมีวิชาต่าง ๆ ทางด้านกฎหมาย มนุษย์สัมพันธ์ สุขศึกษา การขับรถที่ถูกต้อง ต่าง ๆ เป็นต้น การสอบข้อเขียนอาจจะกระทำก่อนหรือหลังการทดสอบขับรถก็ได้

เมื่อผู้สมัครขอรับใบอนุญาตผ่านการทดสอบภาคปฏิบัติขับรถและผ่านการทดสอบข้อเขียน ก็จะได้รับอนุญาตตามประเภทที่ตนยื่นความจำนงไว้แต่เดิมได้

สำหรับผู้ที่มีใบอนุญาตขับชี่รถยนต์ของกรมตำรวจที่ออกให้ก่อน 17 กันยายน 2522 สามารถนำมาเทียบเพื่อขอรับใบอนุญาต ได้โดยการอบรมเพียง 1 ชั่วโมง

ใบอนุญาตขับรถของกรมขนส่งทางบกมีอายุ 1 ปี และสามารถมาต่ออายุได้ภายใน 2 เดือน ก่อนสิ้นสุดวันอนุญาต โดยไม่ต้องผ่านการทดสอบใด ๆ

อนึ่ง กรมการขนส่งทางบก ยังรับออกใบรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ประกอบการสมัครงานในต่างประเทศ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น และยังมีบริการตรวจประวัติการขับรถของพนักงานขับรถ ให้กับเอกชนและหน่วยงานราชการ

สำหรับผู้ที่ต้องการซื้อรถยนต์บรรทุกเพื่อมาประกอบกิจการไม่ว่าประเภทใด จะต้องมาขอใบอนุญาตประกอบการขนส่งเสียก่อน มิฉะนั้นจะไม่สามารถจดทะเบียนรถได้

5. การพกพาใบอนุญาต

1. ผู้ขับรถจะต้องพกพาใบอนุญาตขับรถประจำตัวอยู่เสมอและพร้อมให้เจ้าพนักงานตรวจสอบได้

2. ผู้ขับรถ จะต้องมีลำเนาทะเบียนยานพาหนะที่ตนควบคุมอยู่พร้อมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

6. การปฏิบัติที่ผิดกฎหมาย

การปฏิบัติที่ผิดกฎหมาย มีดังนี้

1. มีใบขับขี่ หรือแสดงใบขับขี่ที่ถูกยกเลิก ห้ามใช้ หรือถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งใบขับขี่ดังกล่าวได้มาโดยไม่ถูกต้อง

2. ให้บุคคลอื่น ยืมใบอนุญาตของตนเองใช้

3. นำใบอนุญาตของคนอื่นมาใช้แทนตัว

4. ไม่ส่งคืนใบอนุญาตที่ถูกพักงานใช้แก่เจ้าพนักงาน ตามที่ได้ขอ

5. นำใบอนุญาตของตนไปใช้ผิดกฎหมาย

6. จะต้องต่อใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และการเปลี่ยนแปลงที่อยู่จะต้องแจ้งแก่เจ้าพนักงาน

7. เมื่อใบขับขี่สูญหาย

เมื่อใบอนุญาตหายจะต้องแจ้งพนักงานตำรวจในท้องที่ที่หาย แล้วนำใบแจ้งความไปขอทำใบแทนใบอนุญาตที่จังหวัดที่ท่านได้เคยทำไว้ หากสามารถทราบหมายเลขใบอนุญาตเดิม วัน เดือน ปี ที่ออก จะได้รับความสะดวกในการทำยิ่งขึ้น ผู้แจ้งหายโดยมีเจตนาทุจริต จะมีความผิด อาจถูกจำคุก

8. การเปลี่ยนชื่อใหม่

เมื่อท่านเปลี่ยนชื่อใหม่ ท่านจะต้องใช้ใบอนุญาตใหม่ หากท่านต้องการใบอนุญาตใหม่ จะต้องนำใบอนุญาตเดิม พร้อมหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ หรือนามสกุลมาขอเปลี่ยนใบอนุญาตที่กองทะเบียนกรมตำรวจ หรือสถานีตำรวจ หรือกรมการขนส่งทางบก หรือที่สำนักงานขนส่งจังหวัด

ที่ท่านเคยทำใบอนุญาต

9. ข้อควรทราบในขณะขับรถ

9.1 การให้สัญญาน

นักขับรถที่ดีต้องให้สัญญานเลี้ยวหรือสัญญานมือ หรือทั้งสองอย่างเมื่อต้องการจะเลี้ยวไปในทิศทางใด หรือให้สัญญานไฟขณะที่ชลอรถหรือหยุดรถ ถ้าขณะที่ขับรถให้สัญญานมือไม่สะดวก ควรให้สัญญานไฟ

ควรให้สัญญานล่วงหน้าก่อนจะเลี้ยวไม่น้อยกว่า 150 เมตร ในการขับรถบนทางหลวง ทางด่วนที่ต้องใช้ความเร็วสูง ควรให้สัญญานอย่างน้อย 5 วินาที การเปลี่ยนช่องทาง และสังเกตสัญญานจากผู้ขับรถอื่นด้วย

ในเวลากลางวันที่แดดจ้า สัญญานไฟอาจสังเกตได้ยาก ควรใช้สัญญานมือประกอบด้วย

9.2 การใช้ไฟหรือ สัญญาน

1. ให้ใช้ส่องสว่างเมื่อมองเห็น คน รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางไม่ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร

2. ห้ามใช้สัญญานวับวาบ ไซเรน หรือนกหวีด เสียงแตกพร่า หรือดังเกินลมควรในทางเดินรถ

3. ผู้ที่บรรทุกของยื่นเกินความยาวตัวของตัวรถ ในเวลากลางคืน ให้จุดไฟสัญญานแสดงแดง เห็นได้ชัดเจน ระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร ในเวลากลางวันให้ติดธงสีแดงไว้ตอนปลายสุด ให้เห็นได้ชัดในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร

4. ผู้ขับรถบรรทุกเหลว ไวไฟ หรือบรรทุกก๊าซไวไฟ เมื่อรถชัดข้องจะต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด

9.3 การใช้สัญญานมือ

ผู้ขับขี่จะต้องใช้สัญญานมือ หรือแขน หรือไฟสัญญานเมื่อจะเลี้ยวรถให้รถคันอื่น แซงหรือขึ้นหน้า เปลี่ยนช่องเดินรถ ลดความเร็ว จอดรถหรือ หยุดรถ

สัญญาณมือ

ใช้สัญญานมือไฟกระพริบ หรือไฟหยุดเสีย และใช้กับรถจักรยาน 2 ล้อ กับ

จักรยานยนต์ รวมทั้งล้อเลื่อนต่าง ๆ ด้วย

9.4 <u>การแซง</u>

1. ควรแซงรถทางขวาเท่านั้น
2. การแซงซ้าย ควรกระทำเมื่อจำเป็น เมื่อรถด้านหน้ากำลังจะเลี้ยวขวา
3. อย่าแซงรถทางขวา ในขณะรถข้างหน้าได้ให้หรือกำลังให้สัญญานเลี้ยวขวา
4. การแซงจะกระทำได้ในถนนที่มีมากกว่า 2 เลนขึ้นไป ในทิศทางเดียวกัน
5. อย่าเปลี่ยนช่องทางเดินรถจนกว่าจะแน่ใจว่าช่องทางนั้นปลอดภัย
6. ให้สัญญานเมื่อท่านต้องการจะเปลี่ยนเลน

7. การแซงนั้นต้องแน่ใจว่า มีระยะพอและไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับรถที่สวนมา

8. บนถนนที่มีมากกว่า 2 ช่องทาง ช่องทางขวาสุดจะใช้สำหรับแซงเท่านั้น

9. ขับรถช้าจะต้องชิดซ้าย หรือขับอยู่ในช่องทางซ้ายสุด

10. เมื่อมีรถตามหลังบีบแตร หรือใช้สัญญานไฟขอทาง ขับชิดซ้ายให้รถหลังแซงเมื่อเห็นว่าปลอดภัย

11. อย่าเร่งความเร็ว ในขณะที่มีรถกำลังแซงรถของท่านอยู่

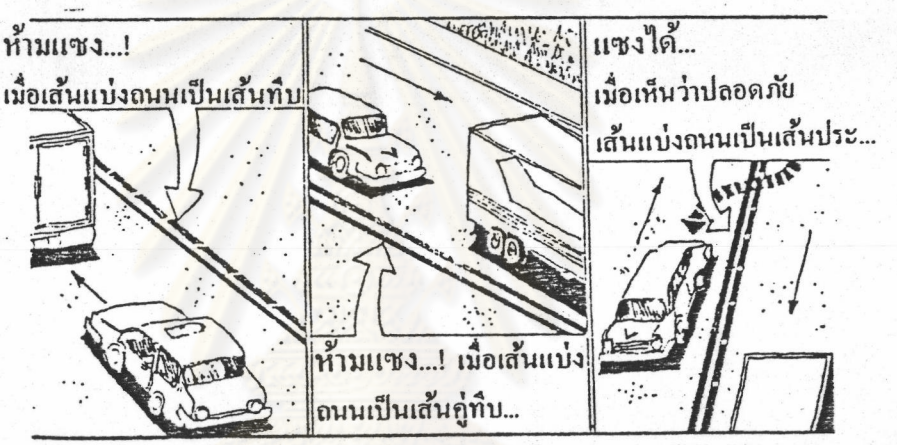

9.5 <u>การเลี้ยวรถและการกลับรถ</u>

1. รถเลี้ยวซ้ายให้ขับรถชิดทางรถด้านซ้าย

2. รถเลี้ยวขวา ให้ขับรถทางด้านขวาของแนวกึ่งกลางถนนก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

3. ในกรณีทางร่วม ทางแยก ถ้ามีรถเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวาพร้อมกันให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

4. ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามกลับรถเมื่อมีรถอื่นสวน หรือตามมาในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร

5. ห้ามกลับรถที่ทางร่วม ทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถได้

9.6 การหยุดรถ และจอดรถ

ห้ามจอดรถในสถานที่ต่อไปนี้

1. ในทางร่วมทางแยก หรือในระยะ 10 เมตร จากทางร่วมทางแยก
2. ในระยะ 3 เมตร จากทางข้าม
3. ในระยะ 3 เมตร จากท่อน้ำดับเพลิง
4. ในระยะ 10 เมตร จากที่ติดตั้งสัญญาณจราจร
5. ในระยะ 15 เมตร จากทางรถไฟผ่าน
6. ในระยะ 15 เมตร ก่อนถึงป้ายรถประจำทาง และเลยไปอีก 3 เมตร
7. ในระยะ 3 เมตร จากตู้ไปรษณีย์
8. ถ้าจอดรถทางลาดชัน ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง
9. ในเวลากลางคืน ผู้ขับรถที่จอดในทาง ต้องเปิดไฟ หรือให้แสงสว่างที่มองเห็นได้ในระยะ 150 เมตร

9.7 การบรรทุกคนโดยสาร

1. ห้ามเจ้าของรถ หรือผู้ขับรถ หรือเก็บค่าโดยสารปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร โดยไม่มีเหตุอันสมควร
2. ห้ามผู้ประจำรถสูบบุหรี่ หรือคุยกันในขณะที่ขับรถ หรือเก็บค่าโดยสาร
3. ห้ามผู้ประจำรถกล่าววาจาไม่สุภาพ เลียดสี ดูหมิ่นก้าวร้าว หรือแสดงกิริยาต่อคนโดยสาร
4. เมื่อจะเติมเชื้อเพลิงที่มีจุดวาบไฟต่ำกว่า 21 องศาเซลเซียส ผู้ขับรถต้องดับเครื่องยนต์ และผู้โดยสารลงจากรถทุกคน
5. เมื่องวงนอนอย่าขับรถ

10. การขับรถในสภาวะต่าง ๆ

ก. การขับรถกลางคืน ควรใช้ความเร็วต่ำกว่าปกติ ขับรถอย่าตามหลังกระชั้นชิด ต้องให้แน่ใจว่าจะหยุดได้ภายในแสงไฟหน้าที่เห็น ระวังจักรยาน มอเตอร์ไซด์ และคนเดินถนน กฎหมายบังคับให้รถทุกคัน ใช้ไฟหน้าเมื่อพระอาทิตย์ตก และเมื่อมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถมองเห็นทางข้างหน้า ในระยะ 150 เมตร จึงใช้ไฟหน้า ถ้าจะสามารถช่วยให้

ขับรถดีกว่าปกติ ไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน อย่าขับรถในเวลากลางคืนโดยเปิดไฟหรี่ไว้เท่านั้น ถ้าขับรถตามหลังผู้อื่นอย่าใช้ไฟสูง ขับรถชิดซ้าย เมื่อมีรถที่มีแสงข้างเดียววิ่งสวนมา เพราะอาจเป็นจักรยาน มอเตอร์ไซด์ หรือขับรถยนต์ที่มีไฟเดียว

อย่าใส่แว่นกันแดด เมื่อขับรถในเวลากลางคืน

ช. การขับรถทางไกล ขับรถทางไกลต้องตื่นตัวอยู่เสมอถ้าเหนื่อยง่วงนอนให้จอดพัก การจอดพักบ่อย ๆ หรือมีเพื่อนคุยไปด้วย จะช่วยให้ไม่ง่วงนอน แต่ถ้าง่วงควรจอดรถและนอนพัก อย่าฝืน อย่าทานยากระตุ้นประสาท

ค. เมื่อมีหมอก ไม่ควรขับรถฝ่าหมอก ถ้าจำเป็นจริง ๆ ให้ใช้ความเร็วต่ำเปิดไฟหน้า หรือไฟตัดหมอก ถ้าหมอกหนาจริง ๆ ให้จอดรถเข้าข้างทาง อย่าจอดรถบนถนนควรหยุดจนกว่าทัศนวิสัยจะดีขึ้น

ง. ในพายุ ฝนฟ้าคะนอง เมื่อฝนตกหนัก ถนนลื่น ลดความเร็ว ใช้ไฟเมื่อทัศนวิสัยไม่ดี แม้ว่าจะเป็นเวลากลางวัน

11. <u>ข้อควรทราบ</u>

1. อย่าขับรถในขณะที่มีรถมีการบรรทุกสิ่งของ หรือผู้โดยสารที่ทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ หรือที่ท่านไม่สามารถควบคุมรถได้

2. อย่าบรรทุกคน หรือสิ่งของ ยื่นออกทางด้านซ้ายหรือด้านขวา เกินกว่าตัวรถ

3. อย่าให้ผู้โดยสารยืนอาศัย หรือเกาะบังโคลนกันชน หรือส่วนอื่นของรถที่ไม่ใช่สำหรับการโดยสาร

4. อย่าลากผู้ที่กำลังขับขี่จักรยาน มอเตอร์ไซด์ หรือล้อเลื่อนชนิดต่าง ๆ

5. อย่าเปิดประตูด้านขวา จนกว่าจะปลอดภัย และไม่รบกวนต่อการจราจร สัญจรไปมา ให้เปิดประตูเมื่อจำเป็นจะขนสิ่งของหรือขนส่งถ่ายสิ่งของเท่านั้น

6. อย่าทิ้งบุหรี่ ไม้ขีด หรือวัตถุที่กำลังติดไฟ ออกนอกรถเป็นอันขาด

7. อย่าทิ้งเศษขยะ กระป๋อง ขวดแก้ว หรือสิ่งอื่นออกนอกรถ

8. อย่าสวมหูฟัง ปิดหูทั้งสองข้าง ในขณะขับรถก่อนถึงทางแยกทุกครั้ง โปรดชลอความเร็ว และสังเกตป้ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ป้ายบอกทางแยกข้างหน้าว่ามีทางหลวงสายใดตัดผ่าน

2. ป้ายแนะนำบอกสถานที่ และทิศทาง

3. ป้ายบอกหมายเลขทางหลวง เพื่อท่านจะได้เดินทางได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย ที่สำคัญที่สุด ท่านต้องสังเกต และปฏิบัติตามป้ายจราจร

ป้ายเตือน

(แบบที่ 4 ของกระทรวงมหาดไทย)

1. ป้ายโค้งต่าง ๆ
2. ป้ายวงเวียนข้างหน้า
3. ป้ายทางแยก
4. ป้ายหยุดข้างหน้า
5. ป้ายสัญญาณไฟ
6. ป้ายทางข้ามรถไฟมีเครื่องกั้นทาง
7. ป้ายทางข้ามรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง
8. ป้ายช่องจราจรลดลง
9. ป้ายทางแคบลง
10. ป้ายสะพานแคบ
11. ป้ายช่องลอดต่ำ
12. ป้ายสะพานเปิดได้
13. ป้ายทางลื่น
14. ป้ายรถกระโดด
15. ป้ายทางขรุขระ
16. ป้ายทางร่วน
17. ป้ายทางขึ้นลาดชัน
18. ป้ายทางลงลาดชัน
19. ป้ายทางคู่ข้างหน้า
20. ป้ายสิ้นสุดทางคู่
21. ป้ายรถวิ่งสวนทาง
22. ป้ายทางร่วม
23. ป้ายคนข้ามทาง
24. ป้ายโรงเรียน ระวังเด็ก
25. ป้ายระวังสัตว์
26. ป้ายเตือนเกาะกลางถนนข้างหน้า ไปได้ซ้ายขวา
27. ป้ายเตือนการเปลี่ยนแนวทางถนน ให้ปฏิบัติตามลูกศร
28. ป้ายอุบัติเหตุข้างหน้า
29. ป้ายใช้เกียร์ต่ำ
30. ป้ายความเร็ว
31. ป้ายเขตห้ามแซง
32. ก. ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง ผ่านได้เฉพาะด้านซ้าย
    ข. ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง ผ่านได้ทั้งซ้ายและขวา

ป้ายเตือน

(แบบที่ 4 ของกระทรวงคมนาคม)

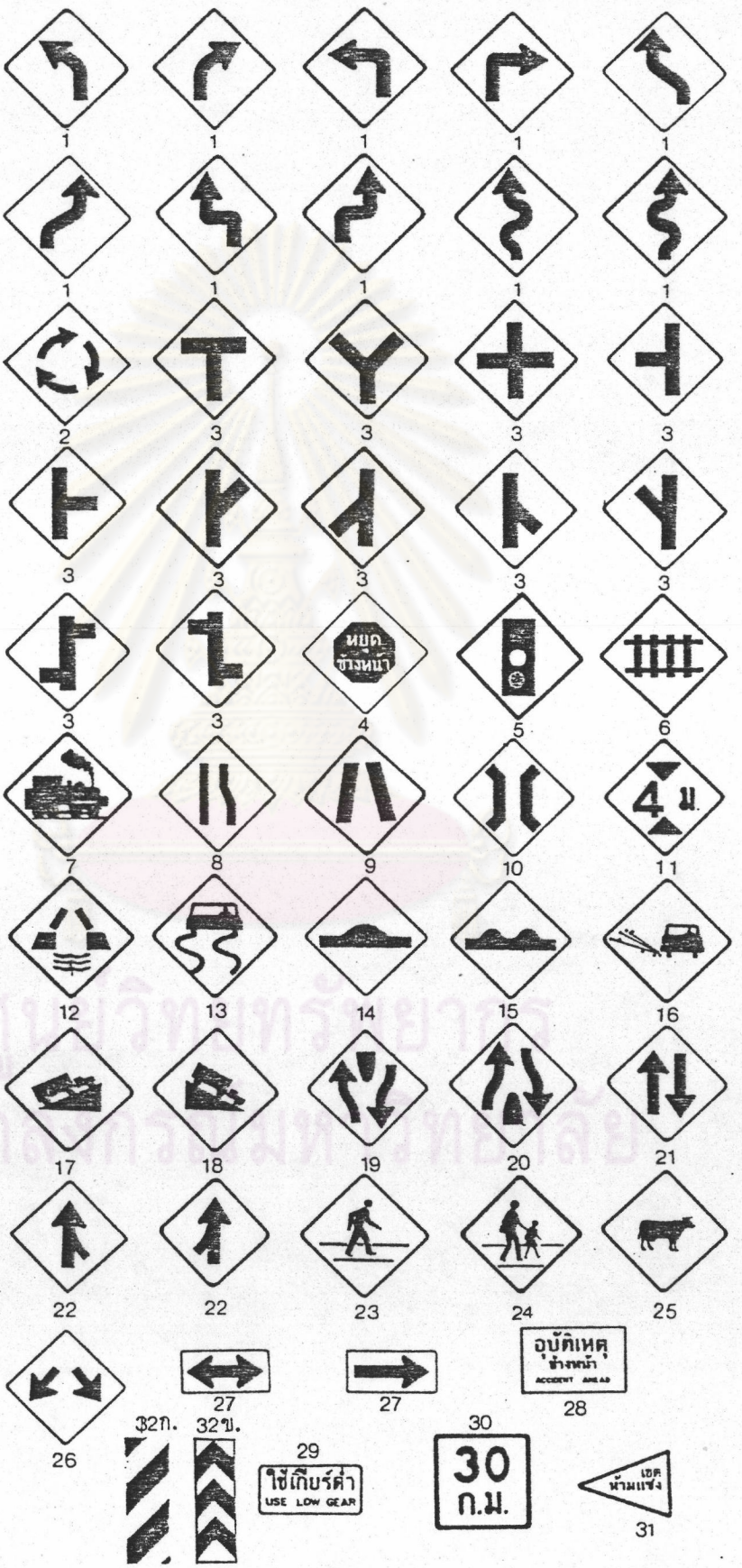

ป้ายบังคับ

1. ป้ายหยุด
2. ป้ายให้ทาง
3. ป้ายให้รถสวนทางมาก่อน
4. ป้ายห้ามแซง
5. ป้ายห้ามเข้า
6. ป้ายห้ามกลับรถ
7. ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย
8. ป้ายห้ามเลี้ยวขวา
9. ป้ายห้ามรถยนต์
10. ป้ายห้ามรถบรรทุก
11. ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์
12. ป้ายห้ามรถพ่วง
13. ป้ายห้ามรถจักรยาน
14. ป้ายห้ามรถสามล้อ
15. ป้ายห้ามรถยนต์สามล้อ
16. ป้ายห้ามเข้า
    (แบบเดิมของกระทรวงมหาดไทย)
17. ป้ายห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ
    และรถจักรยานยนต์
18. ป้ายห้ามล้อเลื่อน ลากเข็น
19. ป้ายห้ามรถแทรกเตอร์
20. ป้ายห้ามใช้เสียงสัญญาณ
21. ป้ายห้ามจอดรถ
22. ป้ายห้ามหยุดรถ
23. ป้ายหยุดตรวจ
24. ป้ายจำกัดความเร็ว
25. ป้ายจำกัดน้ำหนัก
26. ป้ายจำกัดความกว้าง
27. ป้ายจำกัดความสูง
28. ป้ายให้ชิดซ้าย
29. ป้ายให้ชิดขวา
30. ป้ายให้รถเดินทางเดียว
31. ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย
32. ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา
33. ป้ายให้เลี้ยวซ้าย
34. ป้ายให้เลี้ยวขวา
35. ป้ายวงเวียน
36. ป้ายสุดเขตบังคับ

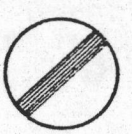

ข้อควรปฏิบัติเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

1. เบรคแตกหรือเสีย

ให้ย้ำเบรคแรง ๆ บ่อย ๆ อาจทำให้เบรคมีกำลังดีขึ้น ถ้าเบรคเสียและข้างหน้าไม่มีรถขวาง ให้ลดความเร็วโดยใช้เกียร์ และใช้เบรคมือช่วย การใช้ควรลดเกียร์ จากเกียร์ 4 มาเกียร์ 3 เกียร์ 2 เกียร์ 1 ตามลำดับ

ถ้าเกิดเหตุขณะขึ้นเขาหรือลงเขา ให้ใช้สิ่งกีดขวางข้างทางเพื่อหยุดรถ

อย่าลืมใช้แตร หรือสัญญาณฉุกเฉินเตือนรถและคน ให้ทราบว่ารถของคุณกำลังผิดปกติ

2. รถเสียหลักลื่นไหล

การเลี้ยวรถแรง ๆ หรือห้ามล้อแรง ๆ ทำให้รถเสียการทรงตัวได้ โดยเฉพาะบนถนนที่เปียกน้ำ

เมื่อรู้สึกว่ารถลื่นไหล ให้ถอนคันเร่ง และหักพวงมาลัยไปในทิศทางเดียวกับรถที่ไถล เมื่อรถตั้งลำได้แล้วค่อยบังคับพวงมาลัยคืนให้ตรง

อย่าเหยียบเบรคในระหว่างที่รถกำลังลื่นไถล

3. คันเร่งค้าง

เมื่อคันเร่งค้างอย่าตกใจ ให้ใช้ปลายเท้าเขี่ยขึ้น ถ้าทำไม่ได้ให้ดับเครื่องยนต์เหยียบเบรคให้รถหยุด หรือถ้ารถใช้เพาเวอร์เบรค ต้องระวัง หากดับเครื่องจะต้องใช้แรงเหยียบเบรคมากกว่าเดิม

4. ไฟหน้าดับ

ให้ถือพวงมาลัยให้ตรง แล้วหยุดรถให้เร็วที่สุด แล้วนำรถเข้าข้างทาง เมื่อรถหยุดแล้วให้สัญญาณเตือนรถอื่นด้วย สาเหตุอาจเกิดจากขั้วแบตเตอรี่หลุด หรือฟิวส์ไฟขาด ถ้าวงจรครบแสดงว่าหลอดไฟขาด

5. ยางแตกหรือระเบิด

ถือพวงมาลัยให้มั่น อย่าให้รถเสียหลัก ถ้ายางหน้าแตกรถจะเอียงไปข้างที่แตก ถ้ายางหลังแตกจะรู้สึกรถละเทือน อย่าเหยียบเบรคกระทันหัน ค่อย ๆ เบรค แล้วนำรถเข้าข้างทาง

6. ฝากระโปรงเปิดขณะที่ขับรถ

ค่อย ๆ ลดความเร็วแล้วจอดรถชิดขอบทาง ควรตรวจฝากระโปรงให้ปิดสนิททุกครั้งที่

พักรถให้เป็นนิสัย

7. ไฟไหม้รถ

รถที่ไฟไหม้มักเกิดจากไฟลัดวงจร ให้หาทางงัดขั้วแบตเตอร์รี่ออก การดับไฟ ให้ใช้ผ้าผืนใหญ่ ๆ หนา ๆ ถ้าดับไฟไม่ได้ให้ออกห่างรถมากที่สุด ก่อนถังน้ำมันจะระเบิดหรือขอยืมเครื่องมือดับเพลิงจากผู้อื่นมาดับ

8. รถตกน้ำ

เมื่อรถตกลงไปในน้ำให้ออกทางหน้าต่างรถ หรือออกทางกระจกหน้าหลังในขณะที่รถยังลอยอยู่ โดยใช้เท้าถีบหรือวัตถุทุบกระจก อย่าพยายามออกทางประตู เพราะแรงดันน้ำจะทำให้ประตูเปิดไม่ออก จนกว่าน้ำจะเข้ามาเต็มภายในรถ

9. เมื่อมีรถวิ่งมาชน

หากรถดังกล่าววิ่งสวนทางจะมาชน ให้ใช้ล้ามห้อทันทีเพื่อลดแรงชน พยายามหักหลบไปทางซ้าย อย่าหักหลบมาทางขวา ให้สัญญาณไฟหรือแตรเตือน อย่าลืมว่าการนำรถลงข้างทางนั้นยังมีโอกาสรอดมากกว่าถูกรถชนซึ่งหน้า

10. กระจกหน้าแตก

เมื่อกระจกหน้าแตกอย่าตกใจ ใช้ซับชิดขอบทางทันที ในรถรุ่นใหม่กระจกจะค่อย ๆ แตกออกเป็นเม็ด ๆ ให้ทุบกระจกทิ้ง ก่อนขับรถต่อไป เก็บเศษกระจกที่แตกทิ้งขยะ อย่าทิ้งไปข้างถนน เพราะนอกจากจะทำถนนสกปรกแล้ว อาจทำให้ยางรถผู้อื่น แตกหรือรั่วได้

12. เพลาคันส่งหลุด

การที่เพลาคันส่งหลุดขณะขับรถ จะก่อให้เกิดอันตรายมากที่สุด เพลาคันส่ง คือ ท่อทรงกระบอกอยู่ใต้ท้องรถที่ต่อจากห้องเครื่องยนต์อยู่ข้างหน้าและขับเคลื่อนล้อหลังเท่านั้น ถ้าเพลาคันส่งหลุดโดยเฉพาะที่เกิดจากข้อต่อเพลาหน้าหลุด จะทำให้รถถูกดีดเนื่องจากหัวเพลางัดกับพื้นดิน ทำให้รถบังคับไม่ได้ เมื่อทราบว่าคันส่งหลุด ให้ชลอรถก่อนเข้าข้างทาง

ก่อนคันส่งจะหลุด รถจะมีอาการสั่น ใต้ท้องรถขณะเคลื่อนที่เมื่อเกิดอาการดังกล่าวให้ไปซ่อมทันที

อุบัติเหตุ

ก. เมื่อพบอุบัติเหตุ

1. แจ้งตำรวจท้องที่ หรือ ตำรวจทางหลวง
2. ให้ความช่วยเหลือตามสมควร
3. เตือนรถผ่านไปมาให้ระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุซ้ำเติม
4. ให้การปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกวิธี
5. จดหมายเลขรถที่กระทำผิด และหลบหนี เพื่อแจ้งเจ้าพนักงาน
6. ให้ความร่วมมือ โดยการเป็นพยาน เพื่อความเป็นพลเมืองดี

ข. เมื่อประสบอุบัติเหตุ

1. อย่าเคลื่อนย้ายรถกว่าเจ้าพนักงานจะมาถึง
2. จดชื่อ ที่อยู่ คู่กรณี โดยเฉพาะพนักงานขับรถ
3. ส่งตัวผู้บาดเจ็บไปทำการรักษาพยาบาล
4. ควรให้ผู้รู้เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ เพื่อป้องกันไม่ให้เจ็บหนักกว่าเดิม
5. ป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาเก็บทรัพย์สิน หรือทำลายหลักฐาน
6. แจ้งความต่อเจ้าพนักงาน เมื่อมีโอกาสภายใน 24 ชั่วโมง
7. กรณีรถในความควบคุมของกรมการขนส่งทางบก ให้ทำรายงานอุบัติเหตุเสนอขนส่งจังหวัด หรือกรมการขนส่งทางบก
8. ถ้าชนสัตว์บาดเจ็บหรือตาย ให้ติดต่อกับเจ้าของสัตว์ และเจ้าพนักงาน
9. แจ้งเจ้าของรถของท่านและให้ความช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บทันที การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

สำหรับผู้ไม่เคยผ่านการอบรมด้านนี้ หากเข้าไปยุ่งกับอันตรายบางอย่าง ท่านกับผู้บาดเจ็บอาจจะเสียชีวิตได้

เมื่อเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ชั้น

- เตือนรถคันอื่น
- ดับเครื่องยนต์
- ห้ามสูบบุหรี่

- แจ้งเหตุแก่เจ้าพนักงานโดยบอกสถานที่เกิดเหตุ และจำนวนรถ และผู้บาดเจ็บที่เกี่ยวข้องให้ทราบโดยละเอียด

- อย่าย้ายผู้บาดเจ็บที่ยังอยู่ในรถ จนกว่าหมอจะมาถึง ยกเว้นเมื่อจะมีอันตราย ถ้าผู้บาดเจ็บหยุดหายใจปฏิบัติดังนี้

- ล้วงเอาสิ่งของที่ติดคอออก

เงยหน้าคนเจ็บไปด้านหลังเท่าที่จะทำได้ คนเจ็บอาจเริ่มหายใจ หากไม่หายใจ ให้บีบจมูกและเป่าลมเข้าปากคนเจ็บ จนหน้าอกขยายตัวและปล่อยท่าทุก 4 วินาทีจนผู้ป่วยหายใจได้

ถ้าคนเจ็บสลบไม่ได้สติ แต่ยังหายใจ

- อย่าเคลื่อนย้ายโดยไม่จำเป็น หากหายใจติดขัด ให้เป่าปากเหมือนข้างต้นถ้าเลือดไหล

- ให้ปิดปากแผลด้วยผ้าที่สะอาด พันแผลไว้ ยกแขนหรือขาขึ้นเพื่อให้เลือดไหลน้อยลง ในกรณีที่แขนขาไม่หัก ให้คนเจ็บอยู่ในท่าที่สบาย และอย่าทิ้งคนเจ็บไว้ตามลำพัง

- อย่าให้คนเจ็บดื่มอะไร เป็นอันขาด

- ทุกชีวิตจะปลอดภัยหากได้รักษาอย่างถูกต้อง

<u>คำเตือนผู้ขับรถ</u>

1. ก่อนขับรถควรตรวจดูสิ่งต่อไปนี้
2. รถของท่านมีประกันภัยเรียบร้อยแล้ว
3. ท่านมีใบอนุญาตถูกต้องตามชนิดของรถที่จะขับ และใบอนุญาตต้องไม่หมดอายุ
4. สภาพของรถและส่วนพ่วงไม่เป็นอันตรายแก่ตัวท่านและการขับรถ
5. ระบบพวงมาลัยและเบรค อยู่ในสภาพใช้การได้ดี
6. ยางรถยนต์อยู่ในสภาพดี มีดอกลึกไม่น้อยกว่า 1 มิลลิเมตร
7. ที่ปัดน้ำฝนอยู่ในสภาพดี และกระจกหน้ารถสะอาด
8. มีกระจกส่องมองหลังที่อยู่ในตำแหน่งถูกต้อง
9. แตรสัญญาณใช้งานได้
10. ของที่บรรทุกอยู่ ได้ป้องกันไม่ให้เลื่อนไถล หรือหก
11. ของที่บรรทุกจะต้องไม่บรรทุกออกนอกข้างรถหรือท้ายรถ เกินกว่ากฎหมายอนุญาต

หากยาวเกินกว่าตัวรถ ต้องมีธงติดไว้ด้วย

เมื่อท่านประสบเหตุบนทางหลวง

1. เหตุแปลกประหลาดผิดปกติธรรมชาติ เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย สะพานชาด ทางชำรุดเสียหาย หรือมีสิ่งกีดขวางทางจราจรน่าจะเกิดอันตราย สายเคเบิ้ลหรือเครื่องมือสื่อสาร เกี่ยวกับโทรคมนาคมถูกตัดหรือทำลาย ฯลฯ

2. อาชญากรรม หรือพฤติการณ์ที่น่าสงสัยว่าได้ประกอบอาชญากรรมแล้วกำลังหลบหนี

3. อุบัติเหตุการจราจร

ขอความกรุณาแจ้งต่อ

1. รถวิทยุตรวจการ ตำรวจทางหลวง

2. ตู้ยามตำรวจทางหลวง

3. สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ กรณีเหตุเกิดนอกเขตทางหลวง

นักขับรถที่ดีควรมีมารยาท

ต้องหยุดรถทุกครั้งเมื่อจะออกจานถนนซอย ไปสู่ถนนใหญ่ เพื่อดูให้ปลอดภัยเสียก่อน จึงจะขับออกไป เบารถลงเมื่อถึงทางแยก

แสดงความเห็นใจแก่รถที่ออกจากซอยมาสู่ถนนใหญ่ โดยผ่อนปรนเบารถให้หรือรถยนต์ให้เข้าออกมาใช้ทางได้บ้าง

แสดงความเห็นใจ แก่ผู้อื่นเมื่อเขาเผลอและขับผิดมา โดยพยายามเลียกเลี่ยงและให้อภัยแก่เขา

แสดงความเห็นใจในการที่รถจะเลี้ยวขวาและหยุดรถเป็นเวลานาน ยังหาจังหวะว่างไม่ได้ โดยเบารถให้เขาเลี้ยวบ้าง

แสดงกิริยาขอบคุณต่อผู้ขับรถคันอื่น ที่เขาให้ความเอื้อเฟื้อแก่ท่าน

แสดงความเห็นใจแก่คนเดินทางเท้าที่ข้ามถนน โดยเฉพาะเด็ก คนชรา หรือคนพิการให้ได้ข้ามถนนโดยปลอดภัย โดยท่านหยุดรถของท่านชั่วขณะหนึ่ง

คำแนะนำ

เมื่อท่านอยู่หลังพวงมาลัยโปรดระลึกว่า

1. ถนนยิ่งดี รถยิ่งวิ่งเร็ว อุบัติเหตุก็ยิ่งเกิดง่าย
2. รถยิ่งวิ่งเร็ว เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ความเสียหายก็ยิ่งมากขึ้น
3. ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะตายด้วยอุบัติเหตุเหมือนกันทั้งนั้น

ก่อนจะแซง

1. จำเป็นต้องแซงหรือเปล่า
2. ถ้าจำเป็น พ้นแน่แล้วหรือ
3. เมื่อมีขับรถโดยไร้สติแซงเข้าทาง หลงให้เขาไปดีกว่า เพื่อความปลอดภัยแก่ตัวท่านเอง

เมื่อมีหมอกจัด หรือควันไฟ

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง สัญญาณที่เจ้าพนักงานแจ้งให้ทราบ
2. ถ้าไม่มีตำรวจควบคุมการจราจรอยู่ อย่าผลีผลามขับเข้าไปในหมอกหรือควัน
3. เมื่อจำเป็นต้องผ่านหมอกหรือควัน ลดความเร็วลงให้เหลือประมาณ 40 ก.ม. ต่อชั่วโมง
4. เปิดไฟใหญ่ หรือไฟสีเหลือง (หากมี) ขับตามกันไปในช่องทางวิ่งของคน อย่าแซง อย่าหยุด

เมื่อจะข้ามสะพาน

1. สะพานที่มีเส้นทึบทุกแห่ง อย่าแซงเป็นอันขาด
2. สะพานโค้งทุกแห่ง อย่าแซงเป็นอันขาด และลดความเร็วลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางมุทิตา ถิระพร มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดจันทบุรี สำเร็จปริญญาตรีคิลบศาลตร์บัณฑิต (วิชาเอกสังคมวิทยา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี 2520 ทำงานเป็นอาจารย์โรงเรียนสตรีศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ต่อมาปี พ.ศ.2522 ทำงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2525 ศึกษาต่อและทำงานเก็บรวบรวมข้อมูลที่สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัย PURDUE รัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา ปี 2527-ปัจจุบัน ทำงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย